

PRENUMERATA

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatki poranne przyjmowana być nie może.

KURJER WARSZAWSKI

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-jej rano do 3-jej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 12 po.

DZIS: Jana Wyżnawcy.
Czwartek: Apolonji Panny.
Piątek: Scholastyki P.
Sobota: Lucjusza.

Wschód słońca o godzinie 7-jej minut 33.
Zachód 4-jej 58
Długość dnia godzina 9 15
Przybyło 1 40

Wschód księżyca o godzinie 10 minut 18 w.
Zachód 9 21 r.
Wysokość wody na Wiśle st. 3 c. 11 (st. 4 c. 2).
Dziś o godzinie 4-jej rano zimna 10.

Niedziela: Eulalii Panny
Poniedziałek: Juliana.
Wtorek: Maksymiljana B.
Sroda: Popiełec. Faust.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 1251, telefonu nr. 313.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Gniwomira, jutro Goryslawy.
Zgromadzenia: Posiedzenie członków zarządu kasy zaliczkowo-wkładowej emerytalnej warszawskiej. (Kancelarja kasy w gmachu resursy obywatelskiej na Krak.-Przedm.—11 przed południem.)—Półroczna sesja zgromadzenia blacharzy. (Mieszkanie starszego, Marjensztad, 11—5 po południu.)—Posiedzenie członków wydziału wsparcia ubogich Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa na Krak.-Przedm.—5 po południu.)—Posiedzenie członków rady gospodarczej Archikonfraternij literackiej. (Kancelarja zarządu, Ogrodowa, 23—6 po południu.)

Wystawy stałe: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. № 15—od 10-jej rano do 4-jej po południu.)—Wystawa obrazów Krywulca. (Hotel Europejski—od 10-jej rano do 8-jej wieczorem.)—Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat № 27—od 10-jej rano do 7½-wiecz.)—Wystawa etnograficzna. (Krak.-Przedm. 17—od 10-jej rano do 4-jej po poł.)—Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego krajowego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. № 66—codziennie od 10-jej rano do 4-jej po południu, w niedziele zaś i święta od 12—4-jej po południu. Wejście bezpłatne.)

Zabawy: Bal „panieński”. (Gmach resursy kupieckiej przy ulicy Senatorskiej—10 wieczorem.)

Koncerty: Wieczór Towarzystwa muzycznego. (Sale reductowe—8 wieczorem.)

Teatry: Wielki: dziś „Rycerskość wieśniacza” (z udziałem panny Kaziemierzy Hellerówny i p. Oktawjusza Nouvelli’ego) oraz „Przyjaciół Fryc” (z udziałem panny D’Orto i p. Achillea Stehlego); jutro „Safo”; — Rozmaitości: dziś „Fredzio”; jutro „Fredzio”; — Mały: dziś „Wesoła dwójka”; jutro „Wesoła dwójka”. (7½-wieczorem.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 3207 rs. 87 kop. (Pożyczki wydawane będą od 9-jej rano do 2-jej po południu, wykup zaś i prolongata skuteczniają się od 9-jej rano do 3-jej po południu.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

— **Prawo. wiad.** zamieszcza tabelę z wykazaniem ceny, według której w półroczu od 13-go stycznia do 13-go lipca r. b. przyjmowane będą papiery procentowe, składane w charakterze kaucji przy dostawach i obstarunkach rządowych.

— **Mosk. wiad.** donoszą, iż przy ministerjum oświaty utworzony będzie specjalny dział do zawiadywania szkołami technicznymi i rzemieślniczymi. Wydział znajdować się ma pod kierunkiem człon-

ka ministerjum z prawami dyrektora departamentu. Naczelnik nowego wydziału będzie jednocześnie przewodniczącym w komitecie, zajmującym się kwestją wykształcenia profesjonalnego i technicznego. Koszta utrzymania wydziału obliczone zostały na 16,500 rs.

— Kontrakty kijowskie rozpoczną się w r. b. d. 17-go lutego i potrwać przypuszczalnie do d. 9-go marca. Z przemysłowców warszawskich mają już zamówione miejsca w domu kontraktowym pp. Fragnet, Buch i Norblin. Za arszyn kwadratowy pobierana jest opłata w kwocie rs. 6—16.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż w straży pograńicznej utworzone będą oddzielne lazarety i ustanowione być mają stałe posady lekarzy weterynaryjnych.

— W dniu dzisiejszym w lokalu głównego biura kanalizacji odbędzie się, pod przewodnictwem inżyniera generała majora Wernandera, posiedzenie komisji technicznej, wydelegowanej przez komitet w celu rozpatrzenia warunków dostawy materiałów do robót kanalizacyjnych i wodociagowych w r. b. Początek obrad o godzinie w pół do 8-jej wieczorem.

— Komitet budowy kanalizacji występuje do władzy wyższej z przedstawieniem o zatwierdzenie kosztorysu technicznego z planami na budowę 815 stóp podłużnych kanału wzdłuż ul. Kapucyńskiej. Koszt tych robót obliczono na rs. 8,230 kop. 96.

— Zapowiadana oddawna rewizja sanitarna składów hurtowych i detalicznych win niebawem ma być uskuteczniłą. Rewizja ta będzie dopełnioną w sposób następujący. Członkowie komisji będą z dowolnie upatrzonych beczek i butelek czerpali potrzebne do analizy wina, które, wlane do odpowiednich naczyń, otrzymają natychmiast pieczęcie. Zabrane wina poddane będą analizie w pracowni rozbiorów, rezultat zaś analizy będzie podany do wiadomości publicznej. Składnicy win, którzy do kiprowania i przeróbek używają szkodliwych dla zdrowia przyrządów, będą pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

— Częste eksplozje gazów w kanałach, jak to obecnie zarząd gazowy wyjaśnia, powstają rzeczywi-

ście z ulatniania się gazu z rur, które w jakikolwiek sposób zrujnowane lub uszkodzone zostały przy robotach wodociagowych lub kanalizacyjnych. Świeżo skopana ziemia wchłania ulatujący gaz z zepsutej rury a następnie swobodnie wydobywa się na powierzchnię. Jeżeli jednak ziemia jest zmarznięta i gaz nie może się wydobyć nazewnątrz, wówczas szuka innego ujścia i znajduje go w głębszych pokładach gruntu pod domami nie mającymi piwnic, w mieszkaniach suterrenowych i w kanałach, i rozchodzi się na dalekie przestrzenie. Zapobiedz wypadkowi może skrupulatne przewietrzanie kanałów.

— Wczoraj w warszawskim Towarzystwie dobroczynności o godzinie 5-jej po południu, odbyło się posiedzenie wydziału ekonomicznego, pod przewodnictwem p. Władysława Chojnackiego. Zatwierdzone zostały rachunki na różne dostawy dla zakładu starców i kalek na rub. 2,002 kop. 93, oraz protokoły dopełnionych rewizyj w kasach groszowych. W kasie przy ochronie IV-jej w r. z. było kapitału rub. 7,126 kop. 26½, uczestników 444, z tych ubyło 128 z sumą rub. 6,803 kop. 95, zatem 316 uczestników posiada kapitału rs. 322 kop. 31½. W kasie ochrony XVI-jej przy ulicy Łuckiej, 1069 uczestników posiadało kapitału rs. 11,142 kop. 25, ubyło 394 uczestników z kapitałem rs. 10,567 k. 21, pozostało uczestników 675 z kapitałem rs. 575 k. 4½. W zakładzie starców i kalek w d. 7 b. m. było mężczyzn 105, kobiet 243, razem 348 osób, t. j. 8 osób więcej, nad etat, który oznaczony jest na 348 osób.

— Onegdaj w mieszkaniu starszego p. Kolasińskiego odbyła się kwartalna sesja zgromadzenia introligatorów. Zapisano 12 uczni, na czeladników wyzwolono Ludwika Hircberga i Karola Dąbrowskiego. W miejsce zmarłego podstarszego s. p. Zielenkiewicza obowiązki do czasu wyborów pełni p. Idzikowski. Z poprzedniej sesji pozostało 1168 rs., dochód wynosił 100 rs., wydatki 197 rs., obecnie w kasie znajduje się 1072 rs.

— Na onegdajszej sesji zgromadzenia stolarzy zapisano 32 uczeni, na czeladników wyzwolono: Gabryela Inczykowski, Lucjana Marjana Kowalskiego, Szczepana Buraka, Stanisława Cetnera, Stanisława Suchera, Daniela Sliwickiego, Wojciecha Dmochow-

26)

NAFTA

POWIEŚĆ

Sewera.

(Dalszy ciąg.)

Pozostała purpura po zachodzie słońca rozlała się po niebie, ciemny las chłonał ją w siebie i kapał się w niej. Rozniecony na oddalonym wzgórzu ogień rzucił wesołą czerwoność na całą kopalnię.

Nie miano jeszcze pojęcia o ostrożnościach.

Zygmunt, przybrany w serdak Stefana i długie buty, stanął na swoim stanowisku. Tylko co wybiła siódma.

„Osiem godzin stać, patrzeć i słuchać — mała katorga. Lecz powtarzać to co dzień przez całe miesiące, a może lata, zmienia się w wielką katorgę. Tej nie wytrzymam i drapnę. Tymczasem trzeba się jednak zorientować i przekonać...”

„Gdyby tylko można pochwycić pierwsze dziesięć tysięcy i wziąć urlop!...”

„Mając dziesięć tysięcy w pugilaresie, wpaść do Krakowa, pokazać się, posiadać trochę złotem, zaimponować ludziom i upokorzyć ich. Odezułem pewien cień lekceważenia, gdy tylko zwierzyli moją goliżnę. W tym kierunku przyjaciele mają wdech wyzłów. Zemścić się troszkę i rozdzielić parę pszytek, to także należy do przyjemności życia. Narzeczcie Lola, pieszczotliwa rygorystka, zatopiona w Bogu i światowych nieciechach, ja lgnę do niej...”

Po pierwszym zdobyciu stu tysięcy ożenię się z nią.”

Zamyślił się i uśmiechnął:

„Gdyby Lola nie była rozwódka, tak gorąco nabożną i tak specjalnie zakochaną w wierze, gdyby mniej mówiła o Bogu, a płomienie jej oczu były mniej palące... Gdyby była mniej ponętna, a więcej surowa, mniej miała ekstazy, a więcej gędnosci. Gdyby była mniej Lola, a więcej damą... Lola żoną, moją żoną? ależ to byłoby śmieszne! Lola moją, prawdziwszą i naturalniejszą. Lecz żeby Lola mogła być moją, trzeba mieć dwakroć, a odgrywać rolę milionera.”

Zwrócił się do robotników.

— Chłopczy, długo jeszcze myślicie wypompywać ropę z tej studni?

— A choćby z tydzień—odpowiedział Rębacz, który jeszcze nie zszedł ze stanowiska.

— Tylko tydzień? Cóż ty mówisz?

— Żeby wystarczyła, panoczku, na tydzień, byłoby dobrze. Ale to nie, podwierz się, kamień wybierze, założy pompę i znówu dalej. Niechby ino była.

— A jak jej nie będzie?

— To i cóż? nie było jej przeszło rok, a jakoś się żyło.

— A teraz, gdy jej zabraknie, cóż myślicie robić?

— To co innego wyspekuluje pan dyrektor.

— A jak nie wyspekuluje?

— Jedni wrócą do swoich chat na rolę, drudzy poszukają se pracy i chleba gdzieindziej. Pracy teraz nie zabraknie, ino chcieć.

Rozmowa się urwała. Słychać było głuchy jęk pompy i trzask drzewa palącego się ogniska. Na niebie świeciły gwiazdy, na ziemi wśród wysokich

drzew lasu panowały ciemności, rozbijane czerwoną łuną.

Zygmunt oparł się plecami o drzewo, włożył ręce w kieszenie i na pół senny pozwolił marzeniom swym majaczyć. Myśl, puszczona wolno, biegła w kierunku wyrobionych popędów, namiętności i upodobań. Oblatywała wszystkie stolice świata i wszystkie salony.

Zabuchało w studni, gazy zaczęły dudnić, rwać się, szamotać i przyskać otworem.

— Zalać ognisko!—krzyknął Rębacz i, nie czekając na spełnienie rozkazu, pochwycił kubek, nabrał w niego wody, poskoczył do ognia i chlusał.

— Wody—wołał—wodę lać!...

Robotnicy wykonali rozkaz. Dziesięć kubków wody zagasiło w oka mgnienia ogień. Biała para rozchodziła się po całym obozowisku. Gazy burzyły się i wydobywały z gwałtownością. Zapach siarko-wodorodny w połączeniu z ropą wypełnił powietrze.

— Hej chłopcy do mnie! Wydobydźmy tłok i niech leca, kiej chcą, na złamanie karku.

Rzucono się do studni. Pod rozkazami Rębacza odkreślano i wyjmowano tłok.

— Chłopczy, prędko, prędko! bo aż mdli i we łbie się kręci!...

Zygmunt wielką miał ochotę uciec, lecz się wstydział ludzi.

Robotnicy pracowali zwinnie i szybko, gazy głuche tętniły, uderzając o żelazną blachę rury. Wyjęto tłok, powstał szum, po nim cisza, przerywana westchnieniami i ciężkim sapaniem w podziemiach.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

skiego, Adama Waleczyńskiego, Jakóba Lachowskiego, Stanisława Stankiewicza, Piotra Chulawskiego, Wincentego Mikulskiego, Stanisława Ozimka, Stefana Kolonieskiego, Piotra Łupińskiego, Feliksa Gajewskiego, Aleksandra Trojanowskiego i Ignacego Klossa. Do grona majstrów zostali przyjęci: Franciszek Jaworski, Tomasz Damiński, Władysław Skłodowski, Wincenty Grabowski i Ignacy Ślaski. Nadesłana odezwę z Towarzystwa przemysłu i handlu w przedmiocie budowy domu dla inwalidów, zgromadzenie przedstawi radzie gospodarze. Zgromadzenie miało dochodu 448 rs. 30 kop., wydatków 306 rs., obecnie majątek wynosi 3730 rs. 77 kop.; mianowicie w gotówce 100 rs. 77 kop., w rewersach 180 rs., na hypotece 1050 rs., w magazynie drzewa rękodzielników 700 rs. i w spółce zjednoczonych stolarzy 1700 rs.

— Towarzystwo dobroczynności w ciągu z. m. wydało obiadów bezpłatnych z chlebem ubogim rodzinom: w gmachu głównym Towarzystwa przy ul. Krakowskie Przedmieście obiadów 3,069, w gmachu po-dominikańskim przy ul. Freta—10,540, w kuchni przy ul. Długiej—2,910, w kuchni przy ul. Walewskiej—2,869; razem otrzymało rodzin 19,388; oprócz tego w zakładach gmachu po-dominikańskiego wydano w ciągu stycznia 3,926 porcyj herbaty z pieczywem.

— Dorocznym zwyczajem zarząd Towarzystwa dobroczynności przystąpił do kwesty wielkanocnej za pośrednictwem rozesłanych do właścicieli i rządzących domów list składkowych.

— Jutro w lokalu Towarzystwa przemysłu i handlu, o godzinie 7½ wieczorem, odbędzie się posiedzenie członków sekcji IV-ej drobnego przemysłu i rzemiosł. Porządek dzienny obejmuje: 1) odczytanie protokołu z poprzedniej sesji; 2) adwokat przysięgły, p. Emil Weidel, w dalszym ciągu mówić będzie „o dowodach”; 3) dalsze obrady nad wnioskiem p. Kurczyńskiego w przedmiocie polepszenia doli czeładników; 4) dyskusja w sprawie konkursów rzemieślniczych i 5) różne kwestje z dziedziny drobnego przemysłu.

— W dalszym ciągu następujące osoby nadesłały fanty na tombolę artystyczną: panie: Aniela Bołewska, Konstancja Moretti, Apolonja Grabowska, Eleonora Kaczorowska, Ludwika Münchheimerowa, Bronisława Natansonowa; pp. Izidor Frajnsztejn, Władysław Bołewski, Z. Suchowiecki, Maurycy Gimśel, Emil Marks, Piotr Górski, Henryk Natanson, Władysław Rittendorf, Jan Serkowski, bracia Kempnerowie oraz redakcja *Kolejów*.

— Świeżo przybyła do naszego miasta, po ukończeniu studiów w Rzymie, panna Róża Tomiczewska, krząta się około zorganizowania szkoły rzeźby dla kobiet.

— Lekarz weterynarii i redaktor *Rolnika i Hodowcy* p. Henryk Kotlubaj został wydelegowany przez władzę do współudziału w tłumieniu epizoty w gubernji astrachańskiej.

— Gubernator radomski, rz. r. st. Majlewski, wyjechał do Radomia. Szambelan Najwyższego Dworu hr. Rodryk Potocki powrócił do Warszawy.

— Z teatru.

* Wczorajsza premiera teatru Małego: „Wesoła dwójka” odbyła się przy pełnym teatrze.

Operetka Millöcker'a doznała wybornego przyjęcia. Każdy może być okłaskiwany a wiele bisowano na żądanie.

Wnioskując z przyjęcia, jakiego premiera wczorajsza doznała, „Wesoła dwójka” zapewnione ma trwałe powodzenie.

Szczegółowe sprawozdanie pióra naszego sprawozdawcy muzycznego znajdują czytelnicy w wieczornym numerze *Kurjera*.

— Koncert.

Sezon wielkopostny się zbliża, a wraz z nim nadchodzą wieści o rozmaitych koncertach.

Jednym z pierwszych z ich serii będzie koncert na rzecz Towarzystwa dobroczynności, który odbędzie się w d. 26-ym lutego, t. j. w drugą niedzielę postu, w sali ratuszowej.

Na ten już możemy podzielić się z czytelnikami wiadomością, że w wypełnieniu programu przyjmą udział: orkiestra Towarzystwa muzycznego, panna Mira Hellerówna, Barcewicz, p. Marczello-Chraszczewska i p. Frenkel.

— I dla jakaków.

Znały specjalista, leczący choroby zbrodni mowy dr. Władysław Oltuszevski, postanowił dla niezamożnych chorych urządzić bezpłatny kurs leczenia od d. 15-go marca do 1-go czerwca.

Ponieważ liczba pacjentów z konieczności musi być ograniczona, przeto kandydaci (dotknięci jakimś, bełkotaniem) powinni z góry zgłaszać się do domu zdrowia dr. Oltuszevskiego pod nr. 8-ym

przy ulicy Długiej codziennie od wpół do 5-ej do 6-ej po południu.

Pierwszeństwo mają sieroty, zostające pod opieką Towarzystwa dobroczynności oraz niezamożna ucząca się młodzież.

Kurs będzie wspólny dla osób płci obojga.

— Kronika karnawałowa.

Jutro w salach rezydencyjnych odbędzie się najbar dziej obrazowa zabawa bieżącego karnawału, To bal kostiumowy na dochód Towarzystwa opieki nad biednymi matkami i ich dziećmi.

W jednym z ostatnich numerów *Kurjera* wyliczyliśmy cały szereg kostiumów, które ukażą się na balu jutrzejszym.

Czytelnicy nasze nie omieszkają chyba zajrzeć do tego barwnego spisu.

Oczywiście, galerje na balu kostiumowym przepełnione będą po brzegi.

Niestety, biletów, dających wstęp w górne sfery już braknąć zaczyna, wskutek czego wiele osób wybiera się na salę.

Jest to konieczność—bardzo przyjemna...

Jak słyszeliśmy, bal jutrzejszy zaćmi podobno wszystkie tego rodzaju zabawy, w latach ubiegłych urządzane.

Biletów dostać jeszcze można w księgarni Gebethnera i Wolfa, oraz przy wejściu na salę.

Pannon przypominamy, iż dziś w salonach resursy kupieckiej odbędzie się bal ich własny, bal „Paniński”.

Zbyteczne przypomnienie, prawda?...

— Odroczenie wystawy.

Projektowana wystawa skór, oraz wyrobów skórzanых została odroczone do jesieni i najprawdopodobniej odbędzie się dopiero w końcu października.

Program wystawy ma być znacznie rozszerzony.

— U subiektyw.

W przyszłą sobotę zarząd stowarzyszenia subiektyw handlowych wyznania mojżeszowego występuje z wieczorkiem muzycznym.

Po koncercie rozpoczyna się tańce.

Program koncertu dzięki współudziałowi wybitnych artystów ma być nader urozmaicony.

— Kradzieże.

Wczoraj wieczorem ze składu w domu pod № 37-ym przy ul. Nalewki skradzione kilka worków piór wartości 300 rs. — Na stacji kolei terespońskiej ukradł piec żelazny Wiktor Osiński, którego z rąk ujęto. — Wczoraj rano zamieszkałemu przy ul. Pańskiej pod № 7-ym Ludwikowi Kosobudkiemu skradziono list zastawny Towarzystwa kredytowego ziemskiego № 90477 bez kuponów, na sumę 3,000 rs. — Wczoraj o godzinie 4-ej zrana stójkowy Smoliński zatrzymał na ulicy Magdalenę Lipską, niosącą tielok skradzionych rzeczy.

— Sprzeniewierzenie.

Przed kilku dniami Hersz Lieder z upoważnienia kupca burtowego z Budyżowa, Staumera, zainkasował około 5,000 rs., z któremi uciekł za granicę.

Oszust miał pasport zawczasu przygotowany.

— Niewczesny żart.

Nocą wczorajszej Ludwik Brzeszkiewicz, 16-letni wyrostek, zamieszkały przy rodzicach pod № 26-ym przy ul. Wolewskiej, wiedząc, iż matka z siostrą będą późno powracać, zaczął się w ciemnej sieni, udając stracha.

Brzeszkiewiczowa matka na widok białej postaci z węglem żarzącym się w ustach, mocno się wystraszyła, lecz po chwili przyszła do siebie, zaś córka Anna, chorowita i zdenerwowana, upadła zemdlna, a w upadku złamała nogę.

Przestach sprowadził zapalenie mózgu.

Rodzice podwójnie są zaniepokojeni, gdyż lekkomyślny sprawca zdarzenia uciekł gdzieś i, pomimo usilnych poszukiwań, nie został dotychczas odnaleziony.

— Pokasanie.

Do lecznicy dra Bujwida przywieziono stróża kolei nadwiślańskiej, Jana Kowalewskiego, i troje jego dzieci.

Pokasali ich pies wściekły.

Stangretowi ekwipażu prywatnego, Tomaszowi Łukowskiemu, przy poprawianiu uprząży koń wyrwał zębami część policzka.

Po udzieleniu doraźnej pomocy, poszwankowanego odwieziono do szpitala.

— Przy pracy.

W fabryce garbarskiej Blunka przy ul. Nowolipie pod № 46-ym robotnik, Roch Krasnowski, zajęty przenoszeniem beczek, uległ zranieniu nogi.

K. odesłano na kurację do szpitala.

— Wypadki na kolei.

Wczoraj, wskutek zepsucia się parowozu, zatrzymano pomiędzy stacjami kolei nadwiślańskiej Praga a Wawer miejscowy pociąg osobowy, wychodzący z Warszawy do Lublina o godzinie 7-ej min. 48 rano.

Uszkodzenie było tak znaczne, że parowóz nie mógł dalej pociągu prowadzić.

Wysłano z Pragi na pomoc parowóz rezerwowy.

Wskutek tak długiego postoju pomiędzy stacjami, pociąg wymieniony przybył do Iwangrodu z półtoragodzinnym opóźnieniem.

Kombinując się z nim w Iwangrodzie pociągi osobowe: № 1-szy kolei dąbrowskiej i № 5-ty oddziału łukowskiego, zatrzymano na godzinę, tak, że podróżni przesiadli się na kolej dąbrowską i terespońską, nie tracąc czasu na oczekiwanie następnego pociągu.

Wypadek wpłynął i na opóźnienie kilku pociągów towarowych na oddziale Praga-Iwangród.

Znaczne śniegi sprawiły, iż niektóre pociągi kolei nadwiślańskiej, zwłaszcza towarowe, szły z mniejszym lub większym opóźnieniem.

Pomiędzy innymi, pociąg pocztowy wychodzący z Warsza-

wy o godzinie 3-ej min. 35 po południu, przybył do Kowla z opóźnieniem o 25 minut.

Na kombinujący się pociąg kolei południowo-zachodnich, podróżni zdążyli w porę.

Wczoraj pomiędzy stacjami kolei nadwiślańskiej Nowo-Aleksandria a Klementowice, pies wściekły pokasał stróża obchodowego Jana Sułkę.

Chorego odesłano na kurację do Warszawy do dra Bujwida pierwszemu odchodzącym pociągiem.

— Przypadkowe bratobójstwo.

W szynkowni za rogatką żabkowską mieszkańcy Marek: bracia Ludwik i Stanisław Grabowscy wszczęli sprzeczkę, od której przyszło do bójki.

Stanisław pchnął Ludwika tak nieszczęśliwie, iż tenże, padając na wznak, rozbił sobie czaszkę.

Nieszczęśliwy, po kilku godzinach męczarni, wysionął ducha.

— Zaczadzenie.

Nocą wczorajszej w domu Regirera w Mokotowie, wskutek zawczesnego zamknięcia pieca, zagorzeł: Józef Ładnowski, żona jego Antonina, służąca Anna Kowalczykówna i Aleksander Zator.

Troje pierwszych zdołano uratować, Zator zaś zmarł.

Zwłoki Z. zabezpieczono na miejscu.

— Pożar.

Onegdaj rano w Pruszkowie, na kolonji Salomeja, w zabudowaniach Józefa Dziekońskiego, z niewiadomej przyczyny wynikił pożar.

Pastwą płomieni padły: dom mieszkalny, obora i stodoła, oraz różne ruchomości.

Straty wynoszą 1,000 rs.

NOTATNIK TERMINOWY

— D. 9-go lutego, o godz. 9-ej zrana, w sali losowań tu-tejszego kantoru Banku państwa, odbędzie się wycieenie do kola 23,500 numerów loteryjnych, wchodzących w skład 160-ej loterii klasycznej Królestwa Polskiego.

— D. 9-go lutego, o godz. 12-ej w południe, w zarządzie artyleryjskim okręgu warszawskiego, odbędzie się licytacja na dostawę różnych matryjalów do warszawskiego poligonu artyleryjskiego na polu wojennym w Rembertowie; wadium wynosi rs. 200.

NEKROLOGJA.

MARJA z Gutkowskich ZABOROWSKA,

opatrzona Św. Sakramentami, zmarła dnia 6-go lutego 1893 r. we wsi Siemiątkowo, powiecie sierpeckim, przeżywszy lat 57. Ocalała w smutku: córki, zięciowie i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 8-ym lutego, o godzinie 4-ej po południu odbyć się mające do kościoła w Gradzanie, a nazajutrz na żałobne nabożeństwo i pogrzeb na godzinie 10-tą rano.

—535—

Feluś Piwowski,

jedyny synek Norberta i Zuzanny Piwowskich, po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 6 miesięcy 10, zmarł w dniu 6-ym lutego 1893 r. W ciężkim smutku pozostali rodzice i rodzeństwo zapraszają krewnych i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 8-ym lutego, to jest we środę, o godzinie 4-ej po południu z kościoła katedralnego przy ulicy Świętojańskiej na cmentarz powązkowski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

† S. p. Emilja, Krystyna, Joanna, Nancy

z Kertscherów SCHWITALA,

żona sekretarza konsulatu jeneralnego cesarsko-niemieckiego w Warszawie, po długich i ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu dnia 4 lutego 1893 r., przeżywszy lat 62. Pozostali w nieutulonym żalu mąż, synowie, córki, synowa, zięciowie i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kaplicy ewangel. przy ulicy Młyniej, we środę, dnia 8-go b. m., o godzinie 3-ej po połud. na cmentarz tegoż wyznania. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

—516

† Dnia 9-go lutego, to jest we czwartek, o godzinie 8-ej i pół rano, w kaplicy literackiej przy kościele św. Jana, odprawione zostanie nabożeństwo żałobne za spokój duszy s. p. Anasztazego Gładysz, niegdyś członka warszawskiej archikonfraterni literackiej.

—193—

† We czwartek, to jest dnia 9-go lutego, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

ś. p. STANISŁAWA REIMANN,

odbędzie się wotywa w kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej, o godzinie 9 i pół zrana, na którą stroskani rodzice wraz z rodziną zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych.

—537—

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

(Korespondencje specjalne *Kurjera Warszawskiego*.)

Wiedeń, 5-go lutego.

Z pobytu w Wiedniu młodej pary rumuńskiej warto zanotować wieczór w operze nadwornej. Rozgrywały się równocześnie dwie sceny: na scenie i w loży cesarskiej; obu przyglądała się publiczność zaniepokojona, nie wiedząc na razie, co się dzieje. Zaczyna się „Lohengrin”;

do łoży swojej przywozi cesarz młodą parę i przybywa arcyksiężna Stefania. Na scenie Lohengrin ma opowiadać o Grelu, ale milczy; Lola Beeth nie może mu odpowiadać, chóry osłupiały. Lohengrin (Winkelmann) zbliża się do suflera, robi jakieś znaki, coś szepce; publiczność spogląda po sobie, aż kapelmistrz, Richter, przechrzyla się i podaje cały plik nut Sulzerowi, wionoczełście, który zamiast „Lohengrina“, jego partję zaczął odgrywać. Gdy się to dzieje, cesarz wstaje, żegna się ze swoimi gośćmi, zostawia ich i odchodzi. Publiczność wypatruje oczy, co to jest? jak to być może? Przedstawienie idzie dalej; znowu Lohengrin ma rozczulać się z łabędziem, ale milczy; orkiestra gra, Lola Beeth (Elsa) odzywa się, publiczność coraz więcej zdumiona. W tem arcyksiężna Stefania wstaje, żegna się z młodą parą i odchodzi. Więc opuściła ich i zastępczyni gospodarza? Co to znaczy? Przedstawienie idzie dalej, „Lohengrin“ tylko mimikuje; młoda para zaś pozostała do końca. Ruchu, wrzawy wcale nie było, aż dopiero po spektaklu rozwiązały się języki. Otóż Winkelmann dostał nagle takiej chrypki, że nie tylko śpiewać, ale mówić nie mógł i wszyscy potracili głowy. Boć należało przerwać przedstawienie i zastąpić go kim innym. Obecność wysokich gości odebrała dyrekcji przytomność. To zaś, co się działo w łoży cesarskiej, było objawem najwyższych względów. Rzecz postawiono tsk, że goście są w łoży cesarskiej u siebie—cesarz zaś ich tylko odwiedził, w końcu więc, ażeby byli zupełnie swobodni, zostawiono ich samych. Dobrze się bawili, nie patrząc na to, co się na scenie dzieje, a publiczność już jakieś coś chciała wuszyć.

Berlin, 5-go lutego.

Znany rzeźbiarz Marcinkowski wykończył model grobowca dla zmarłego arcybiskupa poznańskiego, Dindera. Pomnik wykonany jest w stylu odrodzenia, zastosowany ściśle do starych wzorów kościelnych. Przedstawia kłęzącą na sarkofagu postać zmarłego arcybiskupa w stroju pontyfikalnym, z rękoma złożonemi do modlitwy, ze wzrokiem wzniesionym w niebiosa. Pięknie odbija się postać zmarłego arcybiskupa od tła, pokrytego symbolami ewangelicznymi, grupującymi się około baranka. Postać arcybiskupa idealnie pojęta, przedstawiona jest ze szlachetnym realizmem, tak, że przypomina grobowce papieżów, umieszczonych u św. Piotra w Rzymie. Wielką zaletą pomnika stanowi nader staranne wykończenie szczegółów, kapy adamaszkowej, wyszywanej złotymi gwiazdkami, stuły, pastorału, infuły itd., za serce zaś wręcz chwytają wyraz twarzy, wydatniający najwyższy zachwyt modlitwy. Pomnik otrzyma architektoniczne otoczenie z kamienia i brązu, wśród którego bardzo korzystnie będzie się prezentował. Wykonany będzie w brązie i ustawiony w katedrze poznańskiej w maju r. b. Marcinkowski prawdopodobnie wystawi model pomnika w salonie tegorocznym, którego otwarcie zapowiedziano na d. 15-ty maja.

W teatrach tutejszych kilka nowych wystawiono sztuk; w teatrze Lessinga Skowroniecka „Die Palastrevolution“, wesoła farsa, przyjęta przez publiczność bardzo przychylnie; w Schanspreihauzie dramat Wilhelma Meyera „Kriemhilde“, osnuty na tle wydarzeń, opowiedzianych w Nibelungenlied, przyjęty również przychylnie, lecz zdaniem znawców niezasłużenie; wreszcie w nowym teatrze dramat „Zwingende Gewalt“ Maksymiljana Brauna, sztukę wręcz skandaliczną, przyjętą głośnie sykanem. Wystawiony w teatrze niemieckim wczoraj pierwszy raz dramat „Talisman“ Faldy doczeka się prawdopodobnie całego szeregu przedstawień, gdyż obfituje w sceny naturalnego, niewymuszonego komizmu, które do głośniejszych wybuchów wesołości pobudzają widzów.

Skandaliczny proces we Wrocławiu, prowadzony przeciwko 28-u osobom z najlepszych sfer towarzyskich, oskarżonym o zbrodnicze manipulacje lekarskie, skończył się pomyślniej dla podsądnych, niż przypuszczano. Jedynie dra Schwanda skazał trybunał na 10 lat, obywatela zaś ziemskiego, Tietzego, na rok więzienia. Sprawa wrocławska jest równoważnikiem sprawy lipskiej, o której niedawno wspominałem. Ilustrują one lepiej od długich rozpraw obyczajność niemiecką.

Paryż, 4-go lutego.

Niepokojące chodzą wieści po mieście. Bourgeois, który podobno jest między młotem Rouviera, grożącego kompromitującymi odkryciami w razie oddania go pod sąd, a kowadłem Déroulède'a, grożącego interpelacją w przeciwnym razie, dopiął tego, że izba oskarżeń uwolni wszystkich obwinionych przez Franqueville'a, z wyjątkiem jednego Baïhauta. Ten rezultat oburzył sześciu ministrów, dwóch starych: Develle'a i Viette'a, i czterech nowych, zupełnie nieskompromitowanych: Dupuy'a, admirała Rieuniera, jen. Loizillon'a i Vigera, który był od samego początku gorącym stronnikiem ankiety i głosił nawet za propozycją Pourquerey'ego, nadając jej atrybucję sądową. Lada dzień tedy, gdy wyrok izby stanie się jawnym, może upaść gabinet; w takim razie władza mogłaby przejść w ręce Bourgeois'a, nie cofającego się, jak widać, przed niczem, i mającego poparcie łóż wolnomularskich, których członkiem jest też i sam Carnot.

Ten ostatni dopełnił wspaniałej ceremonii doręczenia insygniów dwom nowym kardynałom francuskim: arcybiskupom Tours i Rouen, msgrm Mignan i Thomas. Nominatów, w towarzystwie wysłańców papieżkich, msgrów

Tarnassiego i Procacciniego, i dwóch oficerów gwardji szlacheckiej, markiza della Porta i hr. Cateriniego, przywiozł do pałacu Elizejskiego mistrz ceremonij, hr. d'Ormesson, z eskortą kirasjerów. Po mszy w kaplicy pałacowej, msgr. Procaccini przemówił po łacinie do prezydenta, zaczynając od słów: „*Excellentissime Praeses!*“, odczytał brewe apostolskie i podał mu na tacy beret kardynalski. Msgr. Meignan skłonił się wtedy głęboko przed Carnotem, który włożył mu beret na głowę; jednocześnie mistrz ceremonij narzucił mu na ramiona płaszcz purpurowy; ta sama ceremonia odbyła się z msgrm Thomasem. Obydwaj wypowiedzieli wtedy mowy, stwierdzające ich wierność dla Rzeczypospolitej, i po odpowiedzi prezydenta, zostali przez panią Carnot zaproszeni na śniadanie wraz z ministrami: oświaty i wyznań.

Hrabia Takowy (ten pseudonim jeszcze zdjęty nie został) wyjechał wczoraj do Frankfurtu, podobno w celu wykrycia źródła wieści, puszczanych o nim przez *Gazetę frankfurcką*. Ta ostatnia napisała, iż tancerka z Opeiry, panna Sutra, ma zamiar pozwać hrabiego przed sądy cywilne z żądaniem 250,000 franków jakiegoś wynagrodzenia.

Cenzura teatralna znowu wzbroniła przedstawienia nowej sztuki, i p. Dupuy tym razem zakaz utrzymał. Chodziło o dramat „Jesień“, napisany do Wodewilu przez młodych autorów, Pawła Adama i Gabriela Mourey'a. Powodem zakazu jest przedstawienie bezrobocia z interwencją wojska, przypominającego nieco Fourmies i Carmaux. Autorowie napisali do ministra bardzo gwałtowny list.

Dziś rano otworzono w galerji Petita 15-tą wystawę towarzystwa akwarelistów; warto o niej słów kilka powiedzieć, bo odznacza się w tym roku wyjątkowo. Najpierw Benjamin Constant, który od samego początku jest członkiem towarzystwa, wystawił po raz pierwszy bardzo ładny portret panny Lerou z Komedji francuskiej w roli Atalii. Nie mogąc wdawać się w roztrząsanie szczegółowe, zaznaczam tylko te dzieła sztuki, które szczególną zwracają uwagę: „Salomea“ z głową Jana Chrzciciela, obraz Boutet de Monvala, dotąd znanego z portretów dzieci; „Wenecjanki“, *con amore* malowane przez Clairina; „Wicher pędzący statki“, Couranta; „Przekupka ostryg“ Gilberta; Harpignies'a „Odłot jaskółek“; „Rzymski poeta“ Rochegrosse'a, tego samego, zdaje się, co w lecie wystawiał w Monachjum wspaniałe „Babilon“; krajobraz Yona „Okolice Monaco“; salonowe sceny młodego a obiecującego H. Tenrégo, jak: „Herbata“, „Czytanie“ i t. d. Jest tam też trochę rysunków, między innemi ilustracje Dueza do „Pracowników morza“ W. Hugo, wydawanych przez Testarda.

Gil Blas rozpoczął druk nowej powieści Jana Richepin'a p. t. „L'Aimé“; obierzynie czerwone afisze głoszą też, że w tem piśmie drukowana będzie powieść Zoli „Lourdes“, której sama zapowiedź tyle narobiła wrzawy. Do Akademij napisów, na miejsce markiza d'Hervey de St. Denys, wybrano Bartha, znanego ze swoich prac nad sanskrytem.

Rada miejska przyjęła uroczyscie w ratuszu komendanta Monteila i kapitana Bingera; obydwaj otrzymali wspaniałe złote medale na cześć swej wyprawy do Afryki.

Dowiadując się, że w tych dniach odbędzie się ślub panny Blanche Maret, córki Henryka Maret, deputowanego i redaktora *Radicala* z p. Ludwikiem Jabłońskim.

Rzym, 3-go lutego.

Wczoraj Ojciec św. odprawił nabożeństwo w prywatnej swojej kaplicy w obecności wielu osób, po większej części cudzoziemców, którym później dawał posłuchania. Po nabożeństwie zaś przyjmował w sali tronowej deputację patriarchalnych bazylik rzymskich św. Jana Laterańskiego, św. Piotra watykańskiego i N. Panny Marji Większej czyli Śnieżnej, które mu składały zwykłe dary gromnic i wosku. Wiele z tych gromnic, zdobnych misternymi malowidłami, Ojciec św., poświęciwszy je, rozdawał lub rozsyłał członkom swojego dworu i różnym znakomitym osobom.

Kardynał Tomasz Zigliara, zakonu kaznodziejskiego, prefekt kongregacji Studjów, świeżo mianowany biskupem przedmiejskim (*suburbicarius*) tuskulańskim, wskutek dawnej choroby był konającym wczoraj i przyjmował ostatnie sakramenty. Onegdaj zaś wieczorem powiedział lekarzowi swojemu, doktorowi Lattanzi, który obecny był przy operacji pęcherza, jaką mu wykonali lekarze watykańscy: Ceccarelli i Laponi: „Dziękuję wam wszystkim za wasze usiłowania i troskliwość; jutro w dzień N. Panny Gromnicznej spodziewam się być u stóp Niepokalanej Bogarodzicy.“ Kardynał Zigliara był mężem wielkiej świątobliwości.

Zapewniają, że cesarz austriacki zatelegrafował do Papieża, iż stosownie do jej życzenia rząd węgierski cofnie projekt ustawy o konieczności małżeństwa cywilnego. Ojciec św. miał podziękować telegraficznie cesarzowi.

W szpitalu św. Ducha umarł Karol Pancraaj, naczelny redaktor głośnie przed kilkunastu laty, a obecnie nie wychodzącej *Gazetta d'Italia*. Był to pisarz wielkiego talentu, ale zbyt wojowniczy i nieoszczędzający ludzi, co mu nie mało kłopotów przysporzyło i stało się powodem nędzy w jakiej umarł. Nędza ta zresztą, z mikroskopijnymi wyjątkami kilku znanych lotrów, sprzedających czasopisma

swe bogatym, jest udziałem wszystkich niemal dziennikarzy półwyspu. Zakładanie dzienników i współpracownictwo w nich jest najpewniejszym środkiem dostania się do szpitala, jak wspomniany jeden z najpierwszych dziennikarzy naszego czasu, Karol Pancraaj.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego“.

Petersburg 7-go lutego. (Tel. Aj. półn.)— W dniu wczorajszym przybyła do Petersburga Jej Cesarska Wysokość Księżna Edymburska z córką Wiktorją i została powitana przez Jego Cesarską Wysokość Cesarzowicę Następcę Tronu i inne Najdostojniejsze Osoby.

Petersburg 7-go lutego. (Tel. Aj. półn.)— Ogłoszoną została emisja nowych czterech kolei „serij“ biletów skarbu państwa na trzy miliony rubli każda z kuponami na termin ośmiu lat. Wartość biletu pięćdziesiąt rubli, procenty 3⁷⁵/₁₀₀ rocznie.

Petersburg 7-go lutego. (Tel. Aj. półn.)— Ogłoszono o zastosowaniu nadanego przez Najwyższy Rozkaz z d. 29-go maja 1892-go r. ułatwienia w sposobie otwierania przez Bank państwa kredytów na sola weksle właścicieli ziemskich, także i do dłużników towarzystwa wzajemnego kredytu ziemskiego, obecnie specjalnego oddziału Banku państwowego szlacheckiego rolnego, z ograniczeniem tego ułatwienia do terminu, na jaki przyznanem zostało dla dłużników Banku państwowego szlacheckiego rolnego.

Petersburg 7-go lutego. (Tel. Aj. półn.)— Gubernator sybirski, Terenin, został mianowany gubernatorem włozymierskim.

Petersburg 7-go lutego. (Tel. Ajencji półn.)— Wczoraj odbyło się otwarcie drugiej sesji zjazdu kupców zbożowych i komisji do uregulowania handlu zbożowego pod prezydencją dyrektora departamentu manufaktur, Kowalewskiego. Roztrząsaną była czasowa ustawa o nadzorze nad wywożeniem zagranicę zbożem w ziarnie. Zdania się podzieliły. Jedni oświadczyli się za niezbędnością obowiązkowej inspekcji, inni utrzymywali, że się to okaże bezpożytecznem, a nawet skrepuje handel. Komitet giełdowy petersburski uważa, że obowiązkowy nadzór nad czystością ziarna umniejszy handel portu petersburskiego. Reprezentanci ministerjum dóbr państwa oświadczyli, że jeżeli istnieje zanieczyszczenie, to nieznaczące i że daleko byłoby skuteczniej dążyć do ulepszenia produkcji zboża. Przedstawiciele ministerjum spraw wewnętrznych wyrazili zdanie, że wdanie się rządu jest konieczne. Zaufanie do eksporterów za granicą jest zachwiane, nadzór podniesie kredyt na rynkach zagranicznych. Nie należy poprzestać na ustanowieniu maksymalnego procentu zanieczyszczania, lecz skoncentrować nadzór na to, ażeby eksporterzy dostarczali zboże jednakich jakości z próbami.

SPRAWA PANAMSKA.

Paryż 7-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.)— Izba oskarżeń uwolniła od odpowiedzialności Rouviera, Dévès, Alberta Grévyego i Renaulta, natomiast byłego ministra Antonina Prousta, senatora Bérarda, deputowanego Dugué de la Fauconnerie, administratorów kompanji panamskiej: Lessepsa, Cottu i Fontane'a, byłego ministra Baïhauta i byłego deputowanego Sansleroy odesłała przed sąd przysięgłych. Sprawa byłego deputowanego Gobrona dotąd nie rozstrzygnięta.

Paryż 7-go lutego. (Tel. Aj. półn.)— Izba oskarżeń powzięła dzisiaj uchwałę w sprawie panamskiej. Ministrowie Rouvier, Deves, senatorowie Grévy, Renault i administrator Towarzystwa panamskiego Cottu, uznani zostali za niepodlegających odpowiedzialności sądowej, b. minister Baïhaut, deputowani Proust, Bérard, Dugué de la Fauconnerie Sansleroy, Gobron, administratorowie Karol Lesseps, Fontane, agent Blondin i aferzysta Arton oddani zostali pod sąd przysięgłych.

Paryż 7-go lutego. (Tel. pryw. Kur. Warsz.)— Likwidator kompanji panamskiej, Monchicourt, i przedstawiciele akcjonariuszów uchwalili przystąpić niezwłocznie do dalszych robót około budowy kanału.

Дозволено Цензурою Варшава 26 Января (7 Февраля) 1893 г.